

KONCESSION

FOR

HADELANDS ELEKTRICITETSVERK

PÅ

REGULERING AV VELMUNDEN I BRANDBU

MEDDELT VED KONGELIG RESOLUTION AV 24DE MAI 1918.

Ved kongelig resolution av 24de mai 1918 er det bestemt:

«Det tillates i medhold av lov om vasdragsreguleringer av 14de december 1917 Hadelands Elektricitetsverk (Brandbu, Gran, Lunner og Jevnaker kommuner) at opdæmme Velmunden i Brandbu 1.5 alternativt 1.0 m. over overkant av damsvillen paa den nuværende dam ved damsæteren og at sænke vandet 0.6 m. under nævnte damsvil samt at avstænge Svarttjerns nordre avløp i det væsentlige overensstemmende med fremlagt plan og paa de i Arbeidsdepartementets foredrag av 24de mai 1918 foreslaaede betingelser.»

Ingen ansifter

Betingelser for regulering av Velmunden.

(Fastsat ved kgl. resol. av 24de mai 1918).

1.

Arbeidet skal paabegyndes inden en frist av 2 aar efter tilladelsens meddelelse og fuldføres inden en yderligere frist av 5 aar.

Ved tidsberegningerne medregnes ikke den tid, som det paa grund av overordentlige tildragelser (vis major) har været umulig at utnytte.

For hver dag nogen av disse frister uten tilladelse meddelt av Kongen maatte oversittes, erlægger koncessionshaverne en løpende mulkt til statskassen av kr. 50,00.

2.

Det endelige valg av alternativ for reguleringen meddeles vedkommende regjeringsdepartement inden anlægget paabegyndes.

Valget er bindende saaledes, at det ikke valgte alternativ bortfalder.

3.

Koncessionshaverne tilpligtes, forinden arbeidet paabegyndes, at forelægge vedkommende departement arbeidstegninger for dammene m. v., saaledes at arbeidet ikke kan iverksættes, forinden planerne av vedkommende departement er approbert. Anlægget skal utføres paa en solid maate. Dets utførelse saavel som dets senere vedlikehold og drift undergives offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anlæggets eiere.

4.

Arbeidet blir saavidt mulig at utføre ved norske funktionærer og arbeidere. Norsk arbeide og norsk materiel blir likeledes at anvende, forsaavidt det kan erholdes like godt, tilstrækkelig hurtig og til en pris, der ikke med mere end 10 — ti — procent overstiger den pris, hvortil materiel kan erholdes fra utlandet.

Vedkommende departement kan tilstede undtagelser fra disse regler, naar særegne hensyn gjør det paakrævet.

Twist angaaende bestemmelsen om anvendelse av norsk arbeide og norsk materiel avgjøres av departementet.

5.

Reguleringsdammene blir at manøvrere efter reglement utfærdiget av Kongen. Til at forestaa manøvreringen antages norsk statsborger, som godtages av vedkommende regjeringsdepartement.

6

Ekspropriationsforretningerne kan ikke paabegyndes, forinden manøvreringsreglementet er fastsat.

Forsaavidt dammene manøvreres i strid med reglementet, kan koncessionshaverne paalægges en bot til statskassen av indtil kr. 2 000,00 for hver gang efter departementets nærmere bestemmelse.

6.

Reguleringsanlæggenes eiere skal efter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iagttagelser, som i det offentliges interesse findes paakrævet, og stille det herved indvundne materiale til disposition for det offentlige. De tillatte opdæmningshøider og de tilatte laveste tapningsgrænser skal betegnes ved faste og tydelige vandstandsmerker.

7.

Eierne pligter at tilstille Norges geografiske opmaaling kopier av sine originalkart med oplysning om, hvordan maalingerne er foretat og om de er tilknyttet landets trigonometriske net.

8.

Koncessionshaverne tilpligtes paa departementets forlangende at stille reguleringsanlægene tilhørende veier og broer til fri avbenyttelse for almenheten. Tvist avgjøres av departementet.

9.

Reguleringsanlæggenes eiere skal utføre de foranstaltninger, som amtsveistyret finder nødvendig for saavidt mulig at avhjelpe skade og ulempe, som for almenheten maatte opstaa paa is- og vinterveier.

Amtsveistyrets avgjørelse kan indankes for departementet.

10.

Eierne skal, uten vederlag for de utførte anlæg, finde sig i enhver yderligere regulering i vedkommende vasdrag, som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

11.

Departementet kan under særlige omstændigheter meddele vandfalds- eller brukseier, som ikke er medeier i reguleringsanlæggene, tilladelse til at benytte det ved reguleringen tilveiebragte driftsvand, mot at han til reguleringsanlæggenes eiere erlægger en aarlig godtgjørelse, som i tvisttilfælde fastsættes av departementet efter indstilling av Vasdragkommissionen.

12.

Reguleringsanlæggenes eiere tilpligtes at træffe saadanne anordninger ved anlæggene og i tilfælde i vasdraget nedenfor Svarttjern samt at avgi vand i saadan utstrækning, at den almindelige fløtning besværes saa litet som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om, hvilke forføininger der i henhold hertil blir at træffe avgjøres i tvisttilfælde ved skjøn.

Omkostningerne ved underskjønnet bæres av reguleringsanlæggenes eiere.

Hvilken av parterne, der har at bære omkostningerne ved overskjøn, avgjøres av skjønnsretten.

Skade eller ulempe for fløtningen, der ikke paa denne maate avhjelpes, blir at erstatte de fløtningsberettigede overensstemmende med reguleringslovens § 16.

13.

Anlæggenes eier pligter at bygge den fornødne ledning for Bjønøens forsyning med elektrisk kraft, senest 3 aar efterat der er tegnet et fast abonnement av mindst 40 kw. for denne linjestrækning.

14.

Tilladelsen blir at tinglyse inden de tinglåg, hvor reguleringsanlæggene er beliggende.

Til sikkerhet for de forpligtelser, som i henhold til nærværende tilladelse maatte paahvile eiendommer eller bruk i vasdraget, blir derhos at foreta tinglysning til anførsel paa vedkommende eiendommers folier i panteregistret.

15.

Koncessionshaverne underkaster sig de bestemmelser, som til kontrol med foranstaaende betingelsers overholdelse maatte bli truffet av vedkommende departement.

Utgifterne med kontrollen bæres av koncessionshaverne.

16.

Denne tilladelse kan ikke overdrages uten kongelig tilladelse. Den er gjældende saalænge vandfaldet mellem Sortungen og Randsfjorden utelukkende eies av norske kommuner.

for

(Fastsat ved kgl. resol. av 29de juni 1918).

1.

Damvogterens bolig skal efter departementets bestemmelse være mest mulig bekvemt beliggende for tilsyn med dammene og være forsynet med telefon.

2.

Opdæmning til 1,0 m. (alternativt 1,5 m.) over overkant av damsville for nuværende dam ved Damsæteren.

Uttapning til 0,6 m. under overkant av damsville for nuværende dam ved Dam-
sæteren.

• Høieste og laveste reguleringsgrænser angives ved tydelige merker.

3.

Flomløp i dam ved Damsæteren

» » Svarttjern

Tapningsløp i dam ved Damsæteren

» » Svarttjern.

Vandstanden maa ikke overstige nævnte grænse, uten at samtlige disse løp er helt aapnet.

4.

Ved manøvreringen skal iagttages, at elvens naturlige flomvandføring ikke forøkes til andenmands skade. Det skal paasees, at flomløp og tapningsløp ikke hindres av is, tømmer e. l. samt at dammene til enhver tid er i god stand.

5.

Reguleringsanlæggenes eiere tilpligtes at avgi vand i saadan utstrækning, at den almindelige fløtning i vasdraget nedenfor Svarttjern besværes saa litet som mulig ved reguleringen. Spørgsmaalet om hvilke forføininger der i henhold hertil blir at træffe, avgjøres i tvisttilfælde ved skjøen.

6.

Damvogteren har at føre protokol over avlæste vandstande samt observere og notere om det forlanges regnmængder, temperaturer m. v. Av denne protokol sendes ved hver maanedes udgang afskrift til Vasdragdirektøren.

7.

Mulige tvistigheter angaaende forstaaelsen av reglementet avgjøres av vedkommende regjeringsdepartement.

8.

Forandringer i dette reglement kan kun foretages av Kongen, efterat de interesserte har
 hat anledning til at uttale sig.

3. Hadelands Elektricitetsverk.

(Regulering av Velmunden i Brandbu).

Kgl. resol. av 24de mai 1918.

Ved kgl. resol. av 14de mai 1915 blev det tillatt Hadelands elektricitetsverk, som eies av Brandbu, Gran, Lunner og Jevnaker kommuner, at foreta regulering av Sortungen i Brandbu.

Man vedlægger avskrift av de for reguleringen fastsatte betingelser.

Andragendet omfattet oprindelig ogsaa Velmunden m. fl. ovenforliggende vand, men blev under sakens behandling indskrænket til kun at gjælde Sortungen.

I skrivelse av 21de juni 1915 har elektricitetsverkets styre ansøkt om tilladelse til at regulere ogsaa Velmunden.

I skrivelse av 27de november 1916 har ansøkerne herom anført følgende:

«Under henvisning til vort ærbødige andragende av 2den september og 12te september 1914 tillater vi os at ændre vort andragende saaledes, at det kommer til at omfatte en opdæmning av Velmunden 1,5 m., alternativt 1,0 m. og en sænkning 0,6 m. i forhold til overkant av damsvillen for nuværende dam ved Damsæteren. Nærværende andragende gjælder saaledes en samlet reguleringshøjde av 2,10 m. istedetfor tidligere 2,6 m. Reguleringen forudsættes iverksat ved hjælp av en dam ved Damsæteren og en dam ved udløpet av Svarttjern.

Vi tillater os at henvise til vedlagte tekniske utredning av ingeniør Max Graff, dat. 21de november 1916.

Til det optagne kart, som av hr. ingeniør Graff vil bli levert direkte til det kgl. departement, bemerkes, at 1 m.s coten om Velmundsvandene har sin fortsættelse som 1 m.s cote om Svarttjern og Røvtjern. 2 m.s coten er derimot ikke avmerket her, men kun 1,5 m.s coten.

Vi tillater os derhos at andra om fritagelse for avgift til staten av den ved reguleringen indvundne vandkraft.

Forskjellige omstændigheter har bevirket, at anlægget blev kostbarere end forutsat og verket gaar i indeværende — dets første — driftsaar med en meget betydelig underbalance. Reguleringen, som oprindelig var tænkt iverksat for at møte de stigende krav til elektrisk energi, synes imidlertid nu tillike at være bleven en nødvendighet for verket for ved dens hjælp at søke at opnaa balance i driftsbudgettet.

I forbindelse hermed kan bemerkes, at verket er helt kommunalt; det eies av Brandbu, Gran, Lunner og Jevnaker kommuner og forsyner disse med kraft til lys m. v. Velmundsvandene, hvortil Svarttjern og Røvtjern hører, og det hele nedslagsdistrikt for verket er beliggende inden de nævnte kommuners grænser.

Ved utbygningen av vandfaldet er reguleringen forutsat og maskinerne i kraftstationen — allerede anskaffet — er git dimensioner, som svarer hertil.

Ved en inkurie er det ikke bemerkt i foranstaaende andragende, at elektricitetsverket fremdeles ønsker reguleringstilladelsen git ogsaa for alternativet:

Opdæmning 1 m. og sænkning 0,6 m. i forhold til overkant av damsvillen ved Damsæteren.

Dette alternativ er ialt iøvrigt med hensyn til damsteder m. v. som foran i andragendet anført.»

Den paaberopte tekniske utredning fra ingeniør Graff vedlægges. Likeledes vedlægges en del med skrivelse fra ingeniør Graff av 7de december 1916 mottagne kart over omhandlede sjøer.

I en paa foranledning avgit uttalelse av 8de januar 1917 har vasdragdirektøren anført følgende:

«Hadelands elektricitetsverks styre søker nu om tilladelse til at regulere Velmunden saaledes, at den dæmnes 1,5 m. over og sænkes 0,6 m. under overkant av damsvillen for den nuværende dam ved Damsæteren. Altsaa en samlet reguleringshøjde av 2,10 m. Tidligere var som det vil erindres opdæmningen planlagt 0,5 m. høiere. Reguleringen

Til sikkerhet for de forpligtelser, som i henhold til nærværende tilladelse maatte paahvile eiendommer eller bruk i vasdraget, blir derhos at foreta tinglysning til anførsel paa vedkommende eiendommers folier i panteregistret.

15.

Koncessionshaverne underkaster sig de bestemmelser, som til kontrol med foranstaaende betingelsers overholdelse maatte bli truffet av vedkommende departement.

Utgifterne ved kontrollen bæres av koncessionshaverne.

16.

Denne tilladelse kan ikke overdrages uten kongelig tilladelse. Den er gjældende saalænge vandfaldet mellem Sørtungen og Randsfjorden utelukkende eies av norske kommuner.

Man tillater sig saaledes at

indstille:

Det tillates i medhold av lov om vasdragsreguleringer av 14de december 1917 Hadelands elektricitetsverk (Brandbu, Gran, Lunner og Jevnaker kommuner) at opdamme Velmunden i Brandbu 1,5 m. alternativt 1,0 m. over overkant av damsvillen paa den nærværende dam ved Damsåteran og at sænke vandet 0,6 m. under nævnte damsvil samt at avstænge Svarttjerns nordre avløp i det væsentlige overensstemmende med fremlagt plan og paa de i Arbeidsdepartementets foredrag av 24de mai 1918 foreslaaede betingelser.

4. A/S Osa Fossekompani.

(Erhvervelse av g. nr. 37, br. nr. 11, Stensæt).

Kgl. resol. av 31te mai 1918.

Ved kgl. resol. av 18de september 1915 blev det tillatt A/S Osa Fossekompani bl. a. at erhverve vandrettigheter i Aust-Døla i Ulvik.

Man vedlægger avtryk av det til grund for resolutionen liggende foredrag med eiendomsfortegnelse.

Med skrivelse fra amtmanden i S. Bergenhus amt av 25de april 1918 har man modtaget et andragende fra o.r.sakfører Norstrand om tillægskoncession for selskapet forsaa vidt angaar en parcel, g.nr. 37 br.nr. 11, som ikke er opført paa eiendomsfortegnelsen. Andragendet er saalydende:

«Ved kgl. resol. av 18de september 1915 er A/S Osa Fossekompani givet tilladelse til at erhverve og regulere Austdøla i Ulvik.

Nævnte resolution omhandler bl. a. de eiendomme, der søktes erhvervet av selskapet. Ved en ren forglemmelse er eiendommen g.nr. 37, b.nr. 11 avskyld mk. 0,52 av mig undladt at blive medtatt i den til Kongen indsendte fortegnelse over de eiendomme der berøres av reguleringen.

Jeg tillater mig i den anledning at søke tillægskoncession, hvorved ovennævnte eiendom blir at anse som henhørende under koncessionen av 18de september 1915.»

I skrivelse av 6te mai s. a. har advokat Fougner paa selskapets vegne anført følgende:

«Jeg tillater mig herved at tilbakesende overretssakfører Norstrands skrivelser av 26de mars d. a. til Stiftamtmanden i Bergen med der anførte 4 bilag, hvoriblandt andragende om tillægskoncession, hvilket alt blev mig leveret under mundtlig konference i departementet den 30te april.

Samtidig vedlægger jeg skrivelse av 3dje mai fra overretssakfører Norstrand til mig med de under 1 og 2 anførte bilag i original og den under 3 anførte skylddelingsforretning i attestert avskrift. Jeg har tilladt mig at utbytte originalen mot en gjenspart, idet originalen foreligger i en noget skrøpelig stand. — De under 4 og 5 i Norstrands skrivelse anførte avskrifter følger allerede selve koncessionsandragendet i original. — Endelig vedlægger jeg sakfører Norstrands telegram av 4de mai til mig samt lar ogsaa følge matrikullen for Ulvik (trykt i 1906).